

R O Z H O D N U T I E

Číslo: 0045/2014/K
Č.sp.: 6834-2014-BA

Bratislava 15. 12. 2014

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor kontroly, ako vecne príslušný správny orgán podľa § 9 ods. 1 písm. c) bod 3. v spojení s § 36 ods. 9 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov vo veci uloženia pokuty za porušenie povinností vyplývajúcich zo zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a na základe protokolu o výsledku vykonanej kontroly č. 212/2013 prerokovaného dňa 10. 04. 2014 a ďalších podkladov s použitím analógie legis § 41 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov rozhodol tak, že účastníkovi konania Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052

ukladá podľa § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 73/2009 Z. z.

úhrnnú pokutu

vo výške 3 000,- eur
(slovom tritisíc eur),

za spáchanie správnych deliktov v súbehu tým, že :

1. nedodrжал povinnosť podľa § 11 ods. 1 zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov,

pretože spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052 nevykonávala v období mesiacov marec – december roku 2012 regulovanú činnosť výroba tepla, realizovanú v centrálnom zdroji tepla – ENO, z., Nováky na základe a v rozsahu povolenia č. 2005T 0075 – 3. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla vydaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví rozhodnutím č. 0126/2011/T-PE zo dňa 15. 07. 2011, nakoľko pri výrobe tepla používala okrem hlavného paliva hnedého energetického uhlia aj alternatívny druh

paliva, a to energetickú drevnú štiepku pričom v roku 2012 nepožiadala Úrad pre reguláciu sieťových odvetví o vykonanie zmeny v povolení č. 2005T 0075 – 3. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, čím sa v období mesiacov marec – august roku 2012 dopustila správneho deliktu podľa § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v období mesiacov september – december roku 2012 sa dopustila správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. p) zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov,

2. nedodrжал povinnosť podľa § 6 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,

pretože spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052 vykonávala v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 regulovanú činnosť distribúcia elektriny pre odberateľov elektriny v areáli Elektrárne Nováky závod, 972 43 Zemianske Kostolány, avšak nebola držiteľom povolenia vydaného Úradom pre reguláciu sieťových odvetví na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny, čím sa dopustila správneho deliktu podľa § 91 ods. 2 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Pokutu spolu vo výške 3 000,- eur je účastník konania povinný uhradiť do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu: SK5981800000007000442847, KS 6348, VS 500452014.

Odôvodnenie:

Podľa písomného poverenia č. 212/2013 na vykonanie kontroly zo dňa 13. 11. 2013 zamestnanci Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) v dňoch od 22. 11. 2013 do 10. 04. 2014 vykonali podľa § 9 ods. 1 písm. b) bod 5 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 250/2012 Z. z.“) kontrolu dodržiavania vybraných zákonov, všeobecne záväzných právnych predpisov a vydaných rozhodnutí a overovanie správnosti a pravdivosti dokladov predkladaných úradu v oblasti regulácie tepelnej energetiky a elektroenergetiky za roky 2012 a 2013 v regulovanom subjekte Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava, IČO: 35 829 052 (ďalej len „Slovenské elektrárne, a.s.“). Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. bola zapísaná dňa 21. 01. 2002 do Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sa, vložka číslo: 2904/B. Predmetom podnikania spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. je okrem iných činností elektroenergetika v rozsahu: výroba a dodávka elektriny, výroba tepla, rozvod tepla, prevádzka jadrových zariadení. Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. je držiteľom povolenia č. 2005T 0075 – 7. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla a držiteľom povolenia č. 2005E 0120 – 9. zmena na predmet podnikania elektroenergetika.

Úrad listom č. 26742/2014/BA zo dňa 09. 10. 2014 oznámil spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. začatie správneho konania vo veci uloženia pokuty za porušenie zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 276/2001 Z. z.“) v znení neskorších predpisov, zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z. z.“) a zákona č. 250/2012 Z. z. V oznámení o začatí správneho konania úrad oznámil spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., že podkladom pre vydanie rozhodnutia vo veci uloženia pokuty budú zistenia uvedené v protokole o výsledku vykonanej kontroly č. 212/2013, ako aj prípadné ďalšie podklady súvisiace so správnym konaním.

Vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z Odporúčania výboru ministrov z 13. 02. 1991 ako aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb – podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. Je preto nevyhnutné poskytnúť záruky a práva, ktoré sú zakotvené v trestnom zákone a trestnom poriadku nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívnoprávna zodpovednosť, čo napokon vyplýva aj zo zásady č. 6 odporúčania o správnych sankciách, podľa ktorej je nevyhnutné v rámci správneho konania vo veciach správnych sankcií, poskytovať okrem záruk spravodlivého správneho konania v zmysle rezolúcie (77)31, aj pevne zavedené záruky v trestnom konaní. Nemožno pritom opomenúť, že hranice medzi trestnými deliktami, za ktoré ukladá trest súd a správnymi deliktami, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odvodené prirodzeno-právnymi princípmi.

V administratívno-právnom trestaní treba rešpektovať Odporúčanie výboru ministrov (Rady Európy (91)) z 13. 02. 1991 (relative aux sanctions administratives), podľa ktorého pre ukladanie administratívnych sankcií platia analogicky zásady ukladania sankcií trestných s tým, že správny (administratívny) postih protiprávneho chovania možno uplatniť len v primeranej lehote.

Keďže administratívne trestanie má aj podľa štrasburskej judikatúry trestnoprávny charakter, treba vychádzať z Ústavy Slovenskej republiky (čl. 50) a analogicky aj z Trestného zákona.

Na rozdiel od Trestného zákona právne predpisy, ktoré zakotvujú skutkové podstaty správnych deliktov neupravujú postup správnych orgánov pri postihu za súbeh deliktov. Pri súbehu správnych deliktov pri nedostatku špeciálnej úpravy je potrebné použiť „*analogiae legis*“ tzv. absorpčnú zásadu. Jej podstata tkvie v absorpcii sadzieb (teda prísnejší trest pohlcuje miernejší). Zbiehajúce delikty sú tak postihnuté len trestom určeným pre najťažší z nich, čo pri rovnakých sadzbách pokút znamená, že správny orgán posúdi závažnosť deliktu a úhrnný trest uloží podľa sadzby za najzávažnejší z týchto deliktov, závažnosť pritom treba posudzovať predovšetkým s ohľadom na charakter individuálneho objektu deliktu, čiže záujem, proti ktorému delikt smeruje a ku ktorému je ochrana právnym predpisom určená.

V tomto smere je jednotná aj judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napríklad sp. zn. 3Sžn/68/2004, 3Sž/85/2007, 8Sžo/28/2007, 8Sžo/147/2008, 2Sžf/9/2010, 2Sžf/44/2011, 5Sž/21/2010), podľa ktorej sa uvedené princípy v správnom trestaní v plnom rozsahu aplikujú a že trestanie za správne delikty musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy.

S ohľadom na spomenuté princípy správneho trestania, ktoré musia zodpovedať trestaniu v trestnom práve, správny orgán zistené porušenia zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. posúdil ako súbeh správnych deliktov, pritom podľa trestnoprávnej teórie o súbeh trestných činov ide vtedy, ak ten istý páchatel spácha dva alebo viac trestných činov pred tým, ako bol za niektorý z nich odsúdený súdom prvého stupňa, a pokiaľ nezanikla trestnosť niektorého z nich, a regulovanému subjektu uložil, z hľadiska hmotnoprávných účinkov súbehu, úhrnnú pokutu za správny delikt najprísnejšie postihnuteľný podľa absorpčnej zásady, ktorá sa v trestnom práve uplatňuje pri trestaní zbiehajúcich sa trestných činov.

Najprísnejšie postihnuteľným správnym deliktom je porušenie zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a to porušenie povinnosti podľa § 11 ods. 1 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov, nakoľko za uvedený správny delikt správny orgán ukladá pokutu podľa § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a to v rozpätí sadzby od 100 Eur do 10 000 000 Eur. Správny orgán tak regulovanému subjektu uložil úhrnnú pokutu podľa § 16 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

1. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov regulované činnosti možno vykonávať na základe oznámenia alebo na základe a v rozsahu povolenia vydaného úradom podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu.

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 657/2004 Z. z.“) je držiteľ povolenia pri zmene údajov uvedených v povolení povinný písomne požiadať úrad o vykonanie zmeny do 30 dní od vzniku zmeny.

Podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. regulovaný subjekt je okrem ďalších povinností ustanovených v tomto zákone povinný vykonávať regulovanú činnosť na základe a v rozsahu povolenia, potvrdenia o splnení oznamovacej povinnosti alebo potvrdenia o registrácii.

Úrad vydal spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. povolenie č. 2005T 0075 – 3. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla zo dňa 15. 07. 2011 s prílohou č. 1 k povoleniu č. 2005T 0075 – 3. zmena – Miesto podnikania a technický popis tepelných zariadení a povolenie č. 2005T 0075 – 4. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla zo dňa 07. 09. 2012 s prílohou č. 1 k povoleniu č. 2005T 0075 – 4. zmena – Miesto podnikania a technický popis tepelných zariadení.

Podľa prílohy č. 1 k povoleniu č. 2005T 0075 – 3. zmena a prílohy č. 1 k povoleniu č. 2005T 0075 – 4. zmena bola výroba tepla v Elektrárnach Nováky závod, 972 43 Zemianske Kostolany (ďalej len „ENO závod“) realizovaná v CZT – ENO, z., Nováky s inštaláčnym výkonom 1 358 MWt spaľovaním hnedého energetického uhlia z domácej produkcie. Z technologického hľadiska bol pri spaľovaní hnedého energetického uhlia použitý ťažký vykurovací olej.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v období mesiacov marec až december roku 2012 pri výrobe tepla realizovanej v CZT – ENO, z., Nováky používala okrem hlavného paliva hnedého energetického uhlia domácej produkcie aj alternatívne palivo z biomasy - energetickú drevnú štiepku, a to konkrétne v tepelnom zdroji FK1 – ENO A.

Tým, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nepožiadala úrad o vykonanie zmeny v povolení č. 2005T 0075 – 3. zmena v období mesiacov marec až december roku 2012 nevykonávala regulované činnosti na základe a v rozsahu povolenia vydaného úradom na podnikanie v tepelnej energetike.

K uvedenému kontrolnému zisteniu podala listom zo dňa 31. 01. 2014 písomné vyjadrenie spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., v ktorom uviedla, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v období roku 2012 v elektrárni Nováky, v tepelnom zdroji FK1 – ENO A pridávala k spaľovanému hnedému energetickému uhliu aj drevnú štiepku, pričom rovnako postupujú aj v súčasnosti. Podiel drevnej štiepky pridávanej k spaľovanému hnedému energetickému uhliu v elektrárni Nováky bol v roku 2012 0,55 % v energetickom objeme a 0,53 % v hmotnostnom vyjadrení. Z uvedených údajov vyplýva, že drevná štiepka má zanedbateľný podiel na celkovej spotrebe paliva v elektrárni Nováky a drevná štiepka žiadnym spôsobom nemôže ovplyvniť parametre uvedené v spomínaných povoleniach. Z energetického hľadiska je výhrevnosť drevnej štiepky identická s výhrevnosťou spaľovaného domáceho hnedého uhlia, čiže z pohľadu energetického obsahu tepla v použítom palive nie je žiadny rozdiel medzi drevnou štiepkou a hnedým energetickým uhlím. Z pohľadu technológie neprišlo k žiadnym zmenám, drevná štiepka sa pridáva na existujúcich dopravných trasách, kotol nebol žiadnym spôsobom upravený ani modifikovaný. Keďže sa jedná o marginálne množstvá použitej drevnej štiepky, parametre kotla neboli žiadnym spôsobom zmenené, ani žiadne z projektovaných hodnôt kotla sa použitím drevnej štiepky nezmenili. Z uvedených skutočností vyplýva, že použitím marginálneho množstva drevnej štiepky neprišlo k žiadnej zmene technických parametrov elektrárne Nováky uvedených v príslušných povoleniach a certifikátoch. Z vyššie uvedených dôvodov spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nepovažovala pridávanie drevnej štiepky k hnedému energetickému uhliu za zmenu, ktorá by akýmkoľvek spôsobom ovplyvnila technické parametre elektrárne Nováky. Z tohto titulu spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nepožiadala o vykonanie zmien v príslušných povoleniach a vykonanie nových certifikačných meraní. Keďže Úrad pre reguláciu sieťových odvetví poukazuje na nezrovnalosti pri používaní drevnej štiepky v elektrárni Nováky s vydanými povoleniami, spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. pristúpila k okamžitej náprave a požiadala o zmenu povolenia na podnikanie v elektroenergetike, rovnako v najbližších dňoch požiada o vykonanie príslušných zmien aj v ostatných vydaných povoleniach a certifikátoch.

Vykonanou kontrolou bolo zistené, že podiel drevnej štiepky ako alternatívneho paliva spaľovaného v tepelnom zdroji FK1 – ENO A spolu s hnedým energetickým uhlím bol v roku 2012 v energetickom objeme 0,55 % na celkovú spotrebu paliva v ENO závode a v objeme 5,5 % na spotrebu pevného paliva v tepelnom zdroji FK1 – ENO A.

Nemožno súhlasiť s vyjadrením spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., že z energetického hľadiska je výhrevnosť drevnej štiepky identická s výhrevnosťou spaľovaného domáceho hnedého uhlia, a že z pohľadu energetického obsahu tepla v použítom palive nie je žiadny rozdiel medzi drevnou štiepkou a hnedým energetickým uhlím.

Kontrolou bolo zistené, že podľa skutočnej spotreby paliva za rok 2012 bola priemerná výhrevnosť hnedého energetického uhlia 10,15 GJ/t a drevnej energetickej štiepky 10,744 GJ/t. Túto skutočnosť bolo nutné zohľadniť a požiadať úrad o vykonanie príslušnej zmeny v povolení č. 2005T 0075 – 3. zmena, ako aj v ateste Slovenskej inovačnej a energetickej agentúry pri vyhodnotení účinnosti tepelného zdroja FK1 – ENO A.

Zmeny v povolení na vykonávanie regulovaných činností mali byť vykonané taktiež z dôvodu, že spaľovaním energetickej drevnej štiepky, ako alternatívneho paliva, vzniká teplo, ktoré sa ďalej využíva v procese kombinovanej výroby elektriny a tepla. Pevná cena za takto vyrobenú elektrinu, fakturovaná rozvodným energetickým podnikom na základe rozhodnutia úradu č. 0012/2012/E zo dňa 18. 10. 2011, sa fakturuje za každú MWh elektriny dodanej do sústavy, ktorá bola preukázateľne vyrobená z domáceho uhlia, nie za elektrinu vyrobenú spaľovaním energetickej drevnej štiepky.

Tým, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nevykonávala v období mesiacov marec – december roku 2012 regulovanú činnosť výroba tepla, realizovanú v centrálnom zdroji tepla – ENO, z., Nováky na základe a v rozsahu povolenia č. 2005T 0075 – 3. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla vydaného úradom rozhodnutím č. 0126/2011/T-PE zo dňa 15. 07. 2011, nakoľko pri výrobe tepla používala okrem hlavného paliva hnedého energetického uhlia aj alternatívny druh paliva, a to energetickú drevnú štiepku pričom v roku 2012 nepožiadala úrad o vykonanie zmeny v povolení č. 2005T 0075 – 3. zmena na predmet podnikania výroba tepla, rozvod tepla v zmysle § 8 ods. 1 zákona č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení neskorších predpisov, čím v období mesiacov marec – august roku 2012 porušila povinnosť podľa § 11 ods. 1 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov a v období mesiacov september – december roku 2012 nedodrжала povinnosť podľa § 29 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2012 Z. z. a dopustila sa správneho deliktu podľa § 36 ods. 1 písm. p) zákona č. 250/2012 Z. z.

2. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. podnikateľ v energetike možno len na základe a v súlade s povolením alebo potvrdením o splnení oznamovacej povinnosti. Podľa § 6 ods. 2 písm. a) tohto zákona sa povolenie vyžaduje, ak nejde o činnosti podľa odseku 4, na výrobu, prenos, distribúciu a dodávku elektriny.

Podľa § 2 písm. c) bod 1 zákona č. 250/2012 Z. z. regulovanými činnosťami v sieťových odvetviach sú výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny a s nimi súvisiace služby.

Podmienky pre podnikanie v energetike upravuje zákon č. 251/2012 z. z. Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 251/2012 Z. z. podnikaním v energetike je výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. podnikaním v energetike nie je výroba elektriny, distribúcia elektriny, výroba plynu a distribúcia plynu výlučne pre vlastnú spotrebu a dodávka elektriny vrátane zabezpečenia prenosu elektriny, distribúcie elektriny a ostatných služieb spojených s dodávkou elektriny a dodávka plynu vrátane zabezpečenia prepravy plynu, distribúcie plynu a ostatných služieb spojených s dodávkou plynu pre iné osoby za nákupné ceny vrátane zložiek ceny za prenos elektriny, distribúciu elektrinu a ostatné služby spojené s dodávkou elektriny a zložiek ceny za prepravu plynu, distribúciu plynu a ostatné služby spojené s dodávkou plynu bez ďalšieho zvýšenia; to neplatí, ak ide o dodávku elektrinu koncovým odberateľom elektriny pripojeným do miestnej distribučnej sústavy. Tým nie sú dotknuté ustanovenia § 12 až 14.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. dodávala v roku 2012 elektrinu odberateľom elektriny v areáli ENO závod na základe Zmluvy o združenej dodávke elektriny, pričom dodávka elektriny bola realizovaná podielom v rámci vlastnej spotreby elektriny na ostatné účely z vlastnej výroby elektriny v ENO závode. Predmetom Zmluvy o združenej dodávke elektriny je záväzok spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. dodávať elektrinu do odberných miest odberateľa elektriny vrátane prevzatia zodpovednosti za odchýlku za odberné miesta odberateľa elektriny voči zúčtovateľovi odchýlok a zabezpečiť pre odberateľa elektriny do odberných miest distribúciu elektriny a ostatné regulované služby od prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, ku ktorej sú odberné miesta odberateľa elektriny pripojené. Vybraná Zmluva o združenej dodávke elektriny č. 8110072/00 zo dňa 12. 09. 2011 spolu s prílohami a Dodatkom č. 1 k Zmluve o združenej dodávke elektriny č. 8110072/00 zo dňa 13. 02. 2012 tvoria prílohu č. 26 protokolu o výsledku vykonanej kontroly č. 212/2013.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. bola v roku 2012 subjektom zúčtovania v režime vlastnej zodpovednosti za odchýlku, k čomu mala uzatvorenú zmluvu o zúčtovaní odchýlky, regulačnej elektriny a podporných služieb so zúčtovateľom odchýlok spoločnosťou Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s., Mlynské nivy 59/A, 824 84 Bratislava 26.

Úrad vydal rozhodnutím č. 0080/2012/E-PE zo dňa 07. 09. 2012 spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. povolenie č. 2005E 0120 – 7. zmena na predmet podnikania elektroenergetika, v rozsahu podnikania výroba elektriny, dodávka elektriny. Dôvodom vykonania zmeny v povolení č. 2005 0120 – 6. zmena zo dňa 13. 05. 2011 bola žiadosť spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. o vykonanie zmeny v rozsahu podnikania, a to výmaz distribúcie elektriny. Rozhodnutie č. 0080/2012/E-PE zo dňa 07. 09. 2012 nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 09. 2012.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v roku 2012 odpredala elektrinu odberateľom elektriny v areáli ENO závod v množstve kWh, pričom objem tržieb za predaj elektriny a zabezpečenie služieb spojených s distribúciou a dodávkou elektriny odberateľom elektriny v areáli ENO závod za rok 2012 bol vo výške celkom eur. Prehľad o dodávke elektriny odberateľom elektriny v areáli ENO závod za rok 2012 tvorí prílohu č. 27 protokolu o výsledku vykonanej kontroly č. 212/2013.

Kontrolou bolo zistené, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v období od 11. 09. 2012, kedy nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie úradu č. 0080/2012/E-PE zo dňa 07. 09. 2012 o výmaze distribúcie elektriny z rozsahu podnikania spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., do 31. 12. 2012 fakturovala odberateľom elektriny v areáli ENO závod cenu za prístup do distribučnej sústavy a distribúciu elektriny bez platného povolenia vydaného úradom na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny. Vybrané faktúry č. 1200001662, č. 1200001827 a č. 1200001964 za dodávku elektriny za mesiace október, november a december roku 2012 tvoria prílohu č. 28 protokolu o výsledku vykonanej kontroly č. 212/2013.

Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 vykonávala regulovanú činnosť distribúcia elektriny bez povolenia vydaného úradom a v rozpore s platnou legislatívou.

K uvedenému kontrolnému zisteniu podala listom zo dňa 10. 03. 2014 písomné vyjadrenie spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., v ktorom uviedla, že zmena povolenia na podnikanie v energetike č. 2005E 0120 bola vyvolaná z dôvodu prijatia novej energetickej a regulačnej legislatívy (zákon č. 251/2012 Z. z., zákon č. 250/2012 Z. z.), ktorá definovala nové povinnosti vertikálne integrovaným podnikom, pričom spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nemá ani nemala charakter vertikálne integrovaného podniku. Z tohto dôvodu po diskusii s predstaviteľmi úradu bolo povolenie č. 2005E 0120 začiatkom mesiaca september roku 2012 zmenené. Dodávka elektriny odberateľom elektriny v areáli elektrárne ENO bola a je realizovaná v rámci vlastnej spotreby elektriny na ostatné účely výroby. Vždy bolo predmetom diskusie, či dodávka z vlastnej spotreby elektrárne bez použitia distribučnej sústavy obsahuje aj služby spojené s distribúciou elektriny alebo nie. Aby nebolo možné zneužívať postavenia výrobcu elektriny voči odberateľom elektriny v areáli elektrárne, bolo úradom

odporučené, aby týmto odberateľom elektriny boli účtované distribučné poplatky maximálne do úrovne poplatkov nadradenej distribučnej spoločnosti. Za týmto účelom bolo vydané aj rozhodnutie č. 0086/2012/E, ktoré úrad nezrušil ani po zmene povolenia č. 2005E 0120 a po dohode s úradom celý systém tak, ako bol nastavený, dobehol do konca roku 2012. Preto vo fakturácii za dodávku elektriny odberateľom elektriny v areáli elektrárne boli aj položky viažuce sa na tarify za distribúciu elektriny. Zariadenia vlastnej spotreby elektrárne, ktorými je dodávaná elektrina koncovým odberateľom elektriny v areáli elektrárne nemajú charakter distribučnej sústavy uvedený v § 2 písm. a) bod 5 zákona č. 251/2012 Z. z., a preto pre týchto odberateľov elektriny nebola a nie je poskytovaná služba distribúcie elektriny tak, ako je uvedená v § 2 písm. a) bod 4 zákona č. 251/2012 Z. z. Služby spojené s dodávkou elektriny boli len oceňované tarifami za distribúciu.

Podľa § 2 písm. a) bod 14 zákona č. 251/2012 Z. z. sa všeobecne na účely tohto zákona univerzálnou službou rozumie služba pre odberateľov elektriny v domácnosti, odberateľov plynu v domácnosti alebo malé podniky, ktorú poskytuje dodávateľ elektriny alebo dodávateľ plynu na základe zmluvy o združenej dodávke elektriny alebo zmluvy o združenej dodávke plynu, a ktorá zahŕňa súčasne distribúciu elektriny a dodávku elektriny alebo distribúciu plynu a dodávku plynu a prevzatie zodpovednosti za odchýlku, v ustanovenej kvalite za primerané, jednoducho a jasne porovnateľné, transparentné a nediskriminačné ceny.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., na základe Zmluvy o združenej dodávke elektriny uzatvorenej s jednotlivými odberateľmi elektriny v areáli ENO závod, dodávala elektrinu do odberných miest odberateľov elektriny vrátane prevzatia zodpovednosti za odchýlku za odberné miesta odberateľov elektriny voči zúčtovateľovi odchýlok a zabezpečovala pre odberateľov elektriny do odberných miest distribúciu elektriny a ostatné regulované služby od prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, ku ktorej sú odberné miesta odberateľov elektriny pripojené, v súlade s ustanovením § 2 písm. a) bod 14 zákona č. 251/2012 Z. z.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. vo svojom písomnom vyjadrení ku kontrolnému zisteniu uviedla, že zariadenia vlastnej spotreby elektrárne, ktorými je dodávaná elektrina koncovým odberateľom elektriny v areáli ENO závod nemajú charakter distribučnej sústavy a preto pre týchto odberateľov elektriny nebola a nie je poskytovaná služba distribúcie elektriny tak, ako je uvedená v § 2 písm. b) bod 4 zákona č. 251/2012 Z. z.

Podľa § 2 písm. b) bod 4 zákona č. 251/2012 Z. z. sa v elektroenergetike na účely tohto zákona distribúciou elektriny rozumie preprava elektriny distribučnou sústavou na časti vymedzeného územia na účel jej prepravy odberateľom elektriny.

Podľa § 2 písm. b) bod 5 zákona č. 251/2012 Z. z. sa v elektroenergetike na účely tohto zákona distribučnou sústavou rozumie vzájomne prepojené elektrické vedenia veľmi vysokého napätia do 110 kV vrátane a vysokého napätia alebo nízkeho napätia a elektroenergetické zariadenia potrebné na distribúciu elektriny na časti vymedzeného územia; súčasťou distribučnej sústavy sú aj meracie, ochranné, riadiace, zabezpečovacie, informačné a telekomunikačné zariadenia potrebné na prevádzkovanie distribučnej sústavy; súčasťou distribučnej sústavy je aj elektrické vedenie a elektroenergetické zariadenie, ktorým sa zabezpečuje preprava elektriny z časti územia Európskej únie alebo z časti územia tretích štátov na vymedzené územie alebo na časť vymedzeného územia, ak takéto elektrické vedenie alebo elektroenergetické zariadenie nespája prenosovú sústavu s prenosovou sústavou členského štátu alebo s prenosovou sústavou tretích štátov.

Podľa § 2 písm. b) bod 26 zákona č. 251/2012 Z. z. sa v elektroenergetike na účely tohto zákona miestnou distribučnou sústavou rozumie distribučná sústava, do ktorej je pripojených najviac 100 000 odberných miest.

V období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 prevádzkovala spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. elektroenergetické zariadenia spĺňajúce podmienky uvedené v ustanoveniach § 2 písm. b) bod 5 zákona č. 251/2012 Z. z. a § 2 písm. b) bod 26 zákona č. 251/2012 Z. z. Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. prevádzkovala uvedené elektroenergetické zariadenia za účelom dodržania jej

zmluvného záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o združenej dodávke elektriny uzatvorenej s jednotlivými odberateľmi elektriny v areáli ENO závod, podľa ktorej je spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. povinná zabezpečiť odberateľom elektriny súčasne dodávku elektriny a distribúciu elektriny. Spoločnosť Slovenské elektrárne a.s. poskytovala distribučné služby za účelom prepravy elektriny odberateľom elektriny v areáli ENO závod, t.j. spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. uskutočňovala v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 distribúciu elektriny v súlade s ustanovením § 2 písm. b) bod 4 zákona č. 251/2012 Z. z.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. vo svojom vyjadrení ku kontrolnému zisteniu uviedla, že úrad po zmene povolenia č. 2005E 0120 nezrušil rozhodnutie č. 0086/2012/E, ktorým sa spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. schválili na obdobie od 01. 01. 2012 do 31. 12. 2012 tarify za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny a podmienky uplatnenia tarify za systémové služby a tarify za prevádzkovanie systému pre jednotlivé skupiny odberateľov elektriny a ďalej uviedla, že po dohode s úradom celý systém tak, ako bol nastavený, dobehol do konca roku 2012.

Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nepredložila v priebehu kontroly žiadnu dohodu uzatvorenú medzi úradom a spoločnosťou Slovenské elektrárne, a.s. ohľadne uplatňovania cien za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012. Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. požiadala úrad o vykonanie zmeny v povolení č. 2005E 0120 – 6. zmena zo dňa 13. 05. 2011, kde dôvodom vykonania zmeny bola žiadosť spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. o zmenu v rozsahu podnikania, a to výmaz distribúcie elektriny. Úrad vydal rozhodnutím č. 0080/2012/E-PE zo dňa 07. 09. 2012 spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. povolenie č. 2005E 0120 – 7. zmena na predmet podnikania elektroenergetika, v rozsahu podnikania výroba elektriny, dodávka elektriny, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 11. 09. 2012. Nakoľko na základe zmeny v povolení na vykonávanie regulovaných činností spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. odo dňa 11. 09. 2012 prestala vykonávať regulovanú činnosť distribúcia elektriny, nebola oprávnená uplatňovať si v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 cenu za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny, schválenú rozhodnutím úradu č. 0086/2012/E zo dňa 30. 12. 2011, vo fakturácii za dodávku elektriny odberateľom elektriny v areáli ENO závod.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 251/2012 Z. z. podnikaním v energetike je výroba, prenos, distribúcia a dodávka elektriny. Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s., na základe Zmluvy o združenej dodávke elektriny uzatvorenej s jednotlivými odberateľmi elektriny v areáli ENO závod, v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 dodávala elektrinu do odberných miest odberateľov elektriny vrátane prevzatia zodpovednosti za odchýlku za odberné miesta odberateľov elektriny voči zúčtovateľovi odchýlok a taktiež zabezpečovala do odberných miest odberateľov elektriny distribúciu elektriny a ostatné regulované služby od prevádzkovateľa miestnej distribučnej sústavy, ku ktorej sú odberné miesta odberateľov elektriny pripojené. Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v uvedenom období poskytovala odberateľom elektriny distribučné služby v zmysle § 2 písm. b) bod 4 zákona č. 251/2012 Z. z., pričom si vo fakturácii za dodávku elektriny uplatňovala cenu za prístup do miestnej distribučnej sústavy a distribúciu elektriny schválenú úradom. Z uvedeného vyplýva, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 vykonávala regulovanú činnosť distribúcia elektriny a nakoľko nebola držiteľom povolenia na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny, vykonávala regulovanú činnosť distribúcia elektriny v rozpore s platnou právnou úpravou vyplývajúcou zo zákona č. 251/2012 Z. z., podľa ktorej podnikať v energetike možno len na základe a v súlade s úradom vydaným povolením.

Tým, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. vykonávala v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 regulovanú činnosť distribúcia elektriny pre odberateľov elektriny v areáli ENO závod, avšak nebola držiteľom povolenia vydaného úradom na vykonávanie regulovanej činnosti distribúcia elektriny, porušila povinnosť podľa § 6 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. a dopustila sa správneho deliktu podľa § 91 ods. 2 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z.

Po preskúmaní všetkých podkladov súvisiacich s vykonanou kontrolou sa správny orgán stotožnil so zistením porušení zákona preukázaných kontrolou. Správny orgán pri ukladaní pokuty spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. podľa § 16 ods. 1 písm. a) zákona č. 276/2001 Z. z. v znení zákona č. 73/2009 Z. z. vo výške 3 000,- eur, za porušenie povinností uvedených vo výroku tohto rozhodnutia, bol viazaný kritériami voľného hodnotenia dôkazov a správnej úvahy podľa § 16 ods. 3 zákona č. 276/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Pri určovaní výšky uvedenej pokuty správny orgán zohľadnil závažnosť, spôsob, mieru zavinenia, čas trvania a možný následok zisteného porušenia zákona.

Pri posudzovaní závažnosti porušení správny orgán posúdil zistené porušenia zákona ako chyby pri vykonávaní regulovanej činnosti v roku 2012. Spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. nebolo preukázané úmyselné konanie s cieľom dosiahnuť majetkový prospech, resp. poškodiť odberateľa.

Z hľadiska posudzovania miery zavinenia správny orgán pri určovaní výšky pokuty vzal do úvahy skutočnosť, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. je povinná dodržiavať všetky zákonom ustanovené povinnosti pri vykonávaní regulovanej činnosti, za dodržiavanie ktorých zodpovedá. V Zápisnici o prerokovaní protokolu o výsledku vykonanej kontroly č. 212/2013 bolo spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. uložené opatrenie na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri vykonávaní kontroly a to v oblasti regulácie tepla a elektroenergetiky dodržiavať platné predpisy v sieťových odvetviach. Správny orgán pri rozhodovaní o výške uloženej pokuty za preukázané porušenia zákona zohľadnil skutočnosť, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. pristúpila k okamžitej náprave porušenia uvedeného v bode 1. výroku tohto rozhodnutia a požiadala úrad o vykonanie príslušných zmien v povolení na podnikanie v tepelnej energetike. Správny orgán pri rozhodovaní vzal do úvahy aj dĺžku vykonávania regulovanej činnosti distribúcia elektriny bez povolenia vydaného úradom (bod 2. výroku tohto rozhodnutia). Správny orgán takisto prihliadol na skutočnosť, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. nebola zo strany úradu ešte sankcionovaná a ide o prvé porušenie zákona č. 250/2012 Z. z. a zákona č. 251/2012 Z. z. zo strany spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., ktorými nebola spôsobená škoda žiadnemu odberateľovi a k dopusteniu sa správneho deliktu podľa bodu 1. výroku tohto rozhodnutia došlo nesplnením administratívnej povinnosti. Správny orgán tiež vzal do úvahy vyjadrenia spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. v priebehu vykonávania kontroly a skutočnosť, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. bola v presvedčení, že vzhľadom na všetky okolnosti neporušuje platnú legislatívu sieťových odvetví. Správny orgán rovnako prihliadol na skutočnosť, že spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. pri vykonávaní regulovanej činnosti distribúcia elektriny odberateľom elektriny v období od 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 uplatňovala cenu za distribúciu podľa cenového rozhodnutia úradu platného na obdobie roku 2012 a tiež ku skutočnosti, že pri vykonávaní uvedenej regulovanej činnosti spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s. náklady na distribúciu elektrinu aj reálne vznikli. Po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností pristúpil správny orgán k uloženiu sankcie, pokuty, na spodnej hranici zákonom ustanovenej sadzby.

Správny orgán zohľadnil aj čas trvania zisteného protiprávneho stavu, ktorý trval od mesiaca marec roku 2012 (bod 1. výroku tohto rozhodnutia) a odo dňa 11. 09. 2012 do 31. 12. 2012 (bod 2. výroku tohto rozhodnutia). Po posúdení, zvážení a zohľadnení všetkých okolností týkajúcich sa závažnosti, spôsobu a miery zavinenia, trvania a možných následkov porušenia povinností, správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia. Uloženú pokutu za porušenia zákona spolu vo výške 3 000,- eur, ktorá je v dolnej hranici z možného uloženia pokuty, považuje správny orgán za primerane represívne a dostatočné preventívne opatrenie voči kontrolovanému subjektu.

Správny orgán listom č. 26742/2014/BA zo dňa 09. 10. 2014 oznámil spoločnosti Slovenské elektrárne, a.s., že pred vydaním rozhodnutia má možnosť podľa § 33 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, oboznámiť sa s podkladom pre rozhodnutie, so spôsobom jeho zistenia, vyjadriť sa k podkladu pre rozhodnutie, k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie do 5 pracovných dní odo dňa doručenia tohto oznámenia. Spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. sa v určenej lehote písomne nevyjadrila.

Podklad, ktorý správny orgán použil pre vydanie rozhodnutia účastník konania prevzal dňa 27. 03. 2014. Správny orgán pri vydávaní rozhodnutia nepoužil podklady, ktoré by účastníkovi konania neboli známe.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu môže účastník konania podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia, na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor kontroly, Bajkalská 27, P.O.BOX 12, 820 07 Bratislava 27. Rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov nadobudlo právoplatnosť, je preskúmateľné súdom.

Ing. Anna Dobrovodská
riadiťka odboru kontroly

Rozhodnutie sa doručí: Slovenské elektrárne, a.s., Mlynské nivy 47, 821 09 Bratislava